

الواح بابل

ادوارد شی ریا

ترجمه علی اصغر حکمت

کتابخانه ابن سینا

نیز در باب مکتشفات استخراجی از الواح گلین مملکت بابل و بین النهرين نگاشته و مسائل گوناگونی اعم از خط و زبان و فرهنگ و علم و سیاست و هنر آن ملت باستانی را که همه از کتیبه‌های روی خشت‌ها اقتباس شده‌اند با زبانی شیوا شرح داده است. این مجموعه یادداشت‌ها که پس از مرگ شی ریا، توسط یکی از همکاران او، یعنی جورج کامرون جمع‌آوری و تدوین شد تحت عنوان کتابی به نام *They wrote on clay* منتشر شده است. کتابی که چند فایده در آن نهفته است.

– موضوع آن مربوط به تحقیقات باستان‌شناسی بین النهرين است.

– مؤلف در مطابق سخن از نکات فنی و دقیق علمی که همه از مقدمات علم باستان‌شناسی است سخن به میان آورده و دشواری‌های آن را آسان ساخته است. در حقیقت یک رساله‌ی فنی عملی به دست داده که حاوی مبادی و مقاصد و متضمن اصول موضوعه و کلیات اولیه است.

– از طرفی نظری این الواح گلین که بر روی آنها به خط میخی کتیبه‌های بابلی و آشوری نقر و رسم شده‌اند و در این کتاب مورد بحث است، همچنان در ویرانه‌های شهرهای باستانی عیلام و پارس و ماد که ایالات اصیل ایران هستند نیز به دست آمده است. از جمله از همان نوع خشت‌های مکتوب که در خرابه‌های تخت جمشید نهفته بود کشف گردید.

– این خشت‌ها و لوحه‌های گلی مکتشفه در ایران و بین‌النهرين همگی نمودار تحول و تکامل تاریخ و منطقه‌گویای داستان‌های ملل قدیم است که در اطراف و اکناف آن بلاد به تدریج ادوار وجودی خود را طی کرده و سپس در زیر خاک مدفون شده‌اند.

درباره این اسناد گلی و صحیفه‌های گرانبهای، بهتر از آنچه در این کتاب بیان شده متنی موجزو و مفید به دست نتوانند آورد.

ادوارد شی ریا استاد کرسی آشورشناسی مؤسسه شرقی دانشگاه شیکاگو، در فیلادلفیا به دنیا آمد و در ۱۹۳۳ بدرود حیات گفته است.

در ۱۹۱۲ به درجه استادی تئولوژی و در ۱۹۱۳ به دکترای D.Ph.Nائل شده است. در سال ۱۹۲۶ کرسی فن آشورشناسی را در دانشگاه پنسیلوانیا عهده‌دار شد. در همان سال در مدرسه امریکایی تحقیقات شرقیه بغداد به منصب مدرسی رسیده است. درستی قضایت او در مسائل فنی و استعدادش در

تشکیل سازمان‌های بزرگ حفاری و ترجمه و تفسیر آثار مکتشفه باستانی، وی را یکی از بزرگترین رجال علم آثار تاریخی حوزه بین‌النهرين (بابل) معرفی کرد. در سال ۱۹۲۷ در دانشگاه شیکاگو سمت استادی یافت و یکی از بزرگترین خدماتش حمل مجسمه پر از رز «گاو آشور» به شیکاگو می‌باشد.

این تندیس که چهار تن وزن دارد، در قصر سارگون دوم در خورس آباد توسط وی کشف شد و در موزه بین‌النهرين شرقی شیکاگو نصب گردید. تعداد زیادی الواح مجھول توسط اهل علم و نقاط بسیاری از تاریخ تاریک بابل روشن شد.

کتاب حاضر در ده فصل ارائه شده است، شامل:

در جست و جوی گنج نهفته، کتاب‌های جاویدی، تل هفت شهر، فجر دانش، الفبای باستانی، در عالم کسب و تجارت، مشغله دیانت، سرگذشت پادشاهان، سرگذشت کاهنان، الواح بابلی و اسفار یهود، چون و چند، حجر الفلاسفه، تعلیم ابتدایی، رستاخیز خلق، انسان و هنر، از روزنامه یک دیپلمات، در یونان و روم، در شرق و غرب.

حکمت در مقدمه کتاب ضمن اشاره به فقدان کتابی در زمینه باستان‌شناسی در آن دوره به کتابی اشاره می‌کند که یکی از علماء بزرگ فن آشورشناسی به قلم آورده است. مولفی که در زبان‌های سامی مطلع بوده و این مجموعه را